

Protokół

19. posiedzenia 5. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 5. maja 1900 roku.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 126

Ze strony Rządu: c. k. Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół siedemnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół osmnastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycji, wniesionych po dzień 5. maja 1900 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji gminnej Ls.: 4174 do 4195, 4204, 4205.

Komisji dla reformy agrarnej Ls.: 4196 do 4199, 4208 do 4211.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 4200 do 4203.

Komisji przemysłowej Ls.: 4206.

Komisji szkolnej Ls.: 4212.

Komisji petycyjnej Ls.: 4216.

Sekretarz p. Urbański wnosi, by wszystkie powyższe petycje odesłać do Wydziału krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek formalny p. Urbańskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

S p r a w o z d a n i e

sejmowej komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego i komisji krajowej dla spraw przemysłowych w zakresie przemysłowych szkół uzupełniających, jakoteż o sprawozdaniu c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie tychże szkół w roku 1898/9.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłowych szkół uzupełniających, tudzież sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie tych szkół do wiadomości.

2) Sejm uznając pożyteczną dla kraju działalność tych zakładów, wyraża nadzieję, że Wydział krajowy i nadal dążyć będzie do zakładania ich wszędzie tam, gdzie tylko stosunki miejscowe na to dozwolą.

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby ciągle rozwijał działalność w kierunku umożliwienia ukończonym uczniom uzupełniających szkół przemysłowych dalszego doskonalenia się w rysunku zawodowym i o osiągniętych ewentualnie skutkach zdawał sprawę.

4) Sejm, uznając chwilowe trudności zakładania kursów uzupełniających o kierunku handlowym, wzywa Wydział krajowy, aby ważnej tej sprawy z uwagi nie spuszczał, szkołami takimi się zajmował w miarę możliwości i ewentualne wyniki podawał do wiadomości Sejmu.

5) Sejm wzywa ek. Rząd, ażeby przez Władze przemysłowe pierwszej instancji nieustannie czuwał nad wydatnością i regularnością frekwencji w wymienionych szkołach.

P. Rotter oświadcza, iż po porozumieniu z komisją, stawia jeszcze dodatkowe wnioski, które zawarte były już w sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 28. grudnia 1899 dz. 87.141/99 a mianowicie:

II. 1) Sejm przyjmuje do wiadomości „Zasady organizacji uzupełniających szkół przemysłowych w Galicji“ i Statut normalny tychże, ułożone przez ek. kraj. Radę szkolną w porozumieniu z Wydziałem krajowym, a zatwierdzone reskryptem ek. Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 24 maja 1898 L. 12840.

2) Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby istniejące obecnie w kraju uzupełniające szkoły przemysłowe zorganizował na zasadach wspomnianych w ustępie pod II. I) i wydał dla każdej z tych szkół statut, ułożony na podstawie statutu normalnego, wszakże pod warunkiem, że

a) ek. Rząd zabezpieczy dla każdej z tych szkół subwencję państwową w wysokości $\frac{1}{3}$ ogólnych kosztów jej utrzymania;

b) interesowane czynniki miejscowe oprócz bezpłatnego lokalu na umieszczenie szkoły wraz z potrzebnym opałem, oświetleniem

i usługą, dostarczą zasiłków w wysokości $\frac{1}{3}$ ogólnych kosztów utrzymania szkoły i prestacje te zabezpieczą aktami prawomocnie obowiązującymi.

3) Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby w roku budżetowym 1900 pokrywał ze skarbcza krajowego zaliczkowo wymienione pod 2 b) prestacje, o ile one nie wpłyną w terminie zapadłości, tudzież pokrywał ze skarbu krajowego resztę kosztów utrzymania tych szkół, niepokrytą subwencyami państwa (2 a) i czynników miejscowych (2 b).

W rozprawie ogólnej nikt głoszenie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej, i uchwała bez rozprawy powyższe wnioski komisji, głosując nad każdym z tych wniosków 1, 2, 3, 4, 5 oddzielnie, a następnie uchwała Izba bez rozprawy dodatkowe wnioski komisji, głosując nad każdym z tych wniosków, II, 1, 2, 3, oddzielnie.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisji szkolnej o petycji „Ruskiego Towarzystwa pedagogicznego“ wniesionej do wysokiego Sejmu do L. 1107 w sprawie założenia nowego Seminarium nauczycielskiego żeńskiego z językiem wykładowym ruskim, tudzież petycji Wydziału powiatowego w Kołomyi wniesionej do L. 1383 do Wys. Sejmu w sprawie założenia ruskiego seminarium nauczycielskiego męskiego w Kołomyi.

Sprawozdawca p. Soleski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się ek. Rząd, by uwzględniając niejednokrotnie wyrażoną a uzasadnioną potrzebę ludności wschodniej Galicji, przysąpił do założenia żeńskiego seminarium nauczycielskiego z językiem wykładowym utrakwi stycznym tj. polskim i ruskim, w jednym z miast wschodniej Galicji.

Tem samem petycja Rady powiatowej w Kołomyi została załatwiona.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż jeżeli się nikt temu nie sprzeciwi, opuszcza na razie dwa następujące punkty porządku dziennego z powodu nieobecności pp. sprawozdawców a umieszcza dalszy punkt porządku dziennego tj. sprawozdanie komisji kolejowej w sprawie wniosku p. Szweda o zbudowaniu czekalni na kolei państwowej Sucha-Zwardoń na przystanku „Pewel mała“.

Izba bez rozprawy godzi się na tę zmianę porządku dziennego.

Następuje więc:

S p r a w o z d a n i e

komisji kolejowej w sprawie wniosku p. Szweda o zbudowanie czekalni na kolei państwowej Sucha-Zwardoń na przystanku „Pewel mała“.

Sprawozdawca p. Bednarski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c.k. Rząd, ażeby na kolei państwowej Sucha-Zwardoń na przystanku „Pewel mała“ zarządził wybudowanie czekalni.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisji budżetowej o zamknięciu rachunków fundacyi śp. Stanisława hr. Skarbka za lata 1897 i 1898.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Skarbkowskiej za lata 1897 i 1898.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby spowodował Zarząd fundacyi do stałego, co roku dokładnego wyjaśnienia przekroczeń preliminarza co do przychodów i rozchodów jak i cyfer czystych dochodów z dóbr.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby nad gospodarką Zarządu fundacyi nieustannie czuwał, a energicznie ją kontrolując i ewentualnie straty bezwzględnie poszukując na kim należy, sprawił, by przyszłe zamknięcia rachunkowe dawały nietylko arytmetyczny obraz wyniku gospodarki, lecz były jednocześnie raz przecie i wyrazem poprawy rzeczowej.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta wniosek 1. komisji.

Przemawia p. Stadnicki.

Po zamknięciu rozprawy szczegółowej nad 1. wnioskiem komisji przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek 1. komisji, następnie uchwała bez rozprawy wniosek 2 i 3 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek stawia obecnie na porządku dziennym opuszczony poprzednio punkt a mianowicie:

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisji szkolnej z petycji Wydziałów powiatowych w Bochni, Dąbrowie, Gródku, Przemyślu, Samborze i Złoczowie w sprawie wypłacania dodatków gminnych na potrzeby szkolne wprost przewodniczącym Rad szkolnych miejscowych.

Sprawozdawca p. Czartoryski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Zaznaczywszy poprzednio, iż w nagłówku sprawozdania po słowie „w“ umieścić należy słowa: „Bóbrce, Bochni, Bohorodczanach, Dąbrowie, Gródku, Przemyślu, Samborze, Starym Samborze i Złoczowie“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt do ustawy:

U s t a w a

o sposobie pobierania od gmin kwot konkurencyjnych na rzecz funduszków szkolnych miejscowych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Kwoty konkurencyjne przypadające od gmin na mocy art. 6. 7. 8 i 9. ustawy krajowej z dnia 24. kwietnia 1894 Nr. 49. Dz. ust. kraj. na rzecz funduszków szkolnych miejscowych, o ile gminy uiszczają je z dodatków gminnych do podatków bezpośrednich, będą urzędy podatkowe w miarę wpływania tych dodatków wypłacać do rąk przewodniczących Rad szkolnych miejscowych względnie tychże zastępców, albo innych osób, które Rada szkolna okręgowa wskaże, jako do tego poboru uprawnione.

Art. II.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczę Moim Ministrom Wyznań i Oświaty tudzież Skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Kwoty konkurencyjne przypadające od gmin na mocy art. 6. 7. 8. i 9. ustawy krajowej z dnia 24. kwietnia 1894 Nr. 49. Dz. ust. kraj. na rzecz funduszków szkolnych miejscowych, o ile gminy uiszczają je z dodatków gminnych do podatków bezpośrednich, będą urzędy podatkowe w miarę wpływania tych dodatków wypłacać do rąk przewodniczących Rad szkolnych miejscowych względnie tychże zastępców, albo innych osób, które Rada szkolna okręgowa wskaże, jako do tego poboru uprawnione.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczę Moim Ministrom Wyznań i Oświaty tudzież Skarbu.

Izba uchwała bez rozprawy Art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa o sposobie pobierania od gmin kwot konkurencyjnych na rzecz funduszków szkolnych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisji podatkowej o wniosku p. Klemensa Dzieduszyckiego w sprawie uregulowania indywidualnego kontyngentu wódeczanego na okres czasu począwszy od kampanii gorzelnianej 1900/1901.

Sprawozdawca p. Gołuchowski uwolniony na wniosek p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm wzywa c. k. Rząd:

I. By w projekcie dotyczącym uregulowania indywidualnego rozkładu kontyngentu wódeczanego na dalszy okres rozpoczynający się kampanią 1900/901, względnie przy ustanowieniu i nadaniu rzeczonych norm zapewnił rolniczym gorzelniom tak nowo powstałym a tylko częściowo lub wcale nie uposażonym stałym kontyngentem, jak i gorzelniom rolniczym nowo powstać mogącym, odpowiednio ich produkcji rolniczej kontyngent wódeczany, jednak aby przez to nabyte niejako prawa, przez istniejące już gorzelnie rolnicze co do

ilości ich wyrobu wódki w granicach kontyngentu naruszonymi nie zostały.

II. By w rzeczonym powyżej projekcie ustawy kontyngentowej zabezpieczył sobie pewien rozporządzalny zapas kontyngentu wódzanego dla obdzielenia gorzelní rolniczych już istniejących a stałym kontyngentem dotąd nie obdzielonych, ewentualnie gorzelní w przyszłości powstać mogących, przez zarezerwowanie z ogólnego kontyngentu na austriacką połowę państwa przypadającego, przede wszystkim 40% jako percipuum na korzyść gorzelní rolniczych, przeznaczając dopiero z resztujących 60% do równomiernego rozdziału dla wszystkich uprawnionych gorzelní.

III. By wreszcie jak najrychlej w drodze konstytucyjnej rozdział indywidualnego kontyngentu spirytusowego przeprowadzony został.

Przemawia p. Sękowski i wnosi następującą rezolucję:

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy indywidualnym rozkładzie kontyngentu gorzelnianego na rok 1900/01 uwzględnił te gorzelnie, które wskutek klęsk elementarnych powodujących zmniejszenie produkcji ziemniaków, doznały ubytku w pierwotnie przyznanym kontyngencie.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Sękowskiego.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej p. sprawozdawca zgadza się imieniem Komisji na rezolucję p. Sękowskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując oddzielnie nad każdym tegoż punktem I. II. III., które p. sprawozdawca odczytuje; wreszcie uchwała Izba rezolucję p. Sękowskiego na którą p. sprawozdawca się zgodził.

Marszałek oświadcza, iż stawia obecnie na porządku dziennym drugi opuszczony punkt porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego o krajowym zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o założeniu zakładu sadowniczego w Zaleszczykach.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydania statutu organizacyjnego dla krajowego Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach.

III Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt w kwocie 11.140 koron na utrzymanie Zakładu w Zaleszczykach, a 6404 koron na dopełnienie kosztów założenia.

IV. Sejm ustanawia następujący etat osób i płac grona nauczycielskiego krajowego Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach.

A.

Grono nauczycielskie krajowego Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach składa się:

1. Z kierownika Zakładu a zarazem nauczyciela fachowego.

2. Inspektora ogrodu a zarazem nauczyciela fachowego.

B.

Wymienieni pod 1 i 2. są urzędnikami krajowymi z wszystkimi prawami określonymi w ustawie służby krajowej i w statucie emerytalnym.

C.

1. Kierownik Zakładu a zarazem pierwszy nauczyciel fachowy otrzymuje wolne pomieszkanię, pobiera roczną stałą płacę w kwocie 2600 koron, dodatek aktywalny o rocznych 280 k. i 5 dodatków pięcioletnich w rocznej kwocie 400 k. 2. Inspektor ogrodu, a zarazem drugi nauczyciel fachowy otrzymuje wolne pomieszkanię i pobiera roczną stałą płacę w kwocie 2.000 k., dodatek aktywalny o rocznych 200 k. i 5 dodatków pięcioletnich w rocznej kwocie 200 k.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby czynił dalsze starania u c. k. Rządu o uzyskanie subwencji państwowej na koszt założenia i utrzymania zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, w wysokości 50% kosztów.

Przemawia p. Winniczuk.

Marszałek oznajmia, iż udzieli głosu p. Winniczukowi, który nie zwrócił uwagi na zmianę porządku dziennego, przy następnym punkcie porządku dziennego, do którego p. Winniczuk zamierza zabrać głos.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wniosek I. i II. komisji, które sprawozdawca odczytuje.

Sprawozdawca odczytuje wniosek III. komisji.

Przemawia p. Wójcik i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby poczynił odpowiednie kroki w celu założenia zakładu sadowniczego pod Krakowem i zdał o tem sprawę na przyszłej sesji sejmowej.

Izba popiera powyższy wniosek p. Wójcika.

Marszałek oświadcza, iż rozprawę ogólną nad tym wnioskiem otworzy po uchwaleniu wniosków komisji.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała wniosek III., a następnie bez rozprawy uchwała Izba wniosek IV. i V. komisji, które sprawozdawca odczytuje.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad wnioskiem p. Wójcika.

Przemawia p. Stadnicki i stawia formalny wniosek, by wniosek p. Wójcika odesłać do Wydziału krajowego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba uchwała formalny wniosek p. Stadnickiego, by wniosek p. Wójcika odesłać do Wydziału krajowego.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e
komisji gosp. krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie tępienia myszy polnych.

Sprawozdawca p. Theodorowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o tępieniu myszy polnych w r. 1899.

II. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na r. 1900 w kwocie 8.000 koron na pokrycie kosztów tępienia myszy polnych w kraju i wstawia tę kwotę do Rubr. XV. budżetu krajowego na rok 1900.

III. Sejm wzywa ek. Rząd, aby przychylił się również kwotą 8.000 k. na cele tępienia myszy polnych w r. 1900.

Przemawia p. Winniczuk.

Przemawia p. Brunicki i stawia następującą po rawkę:

Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przedłożyć na najbliższej sesji projekt ustawy o przymusowym tępieniu myszy.

Przemawia p. Milan.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Przemawia p. Stojalowski.

Izba popiera poprawkę p. Brunickiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wniosek I. i III. komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia iż wniosek II komisji uchwalony został przy budżecie.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad poprawką p. Brunickiego, którą następnie Izba bez rozprawy uchwała.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e
komisji administracyjnej o wniosku p. Milana w sprawie ulg dla rezerwistów i landwerzystów.

Sprawozdawca p. Dworski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby dołożył wszelkich starań u c. k. Rządu celem wyjednania dla nieczynnych żołnierzy

obrony krajowej, powoływanych do odbywania ćwiczeń wojskowych takich samych co do czasu odbywania tych ćwiczeń ułatwień, jakie reskryptem c. k. Ministerstwa obrony krajowej z dnia 5. marca 1898 l. 5738/1246 II. a. na rok 1898 zostały przyznane, także na rok 1900 i na następne lata

2. Wniosek p. Milana z dnia 9. kwietnia 1900 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, oddzielnie głosując nad każdym tegoż wniosku punktem 1. i 2., które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje :

S p r a w o z d a n i e

komisji petycyjnej z petycji gminy Płazowa w sprawie okólnika ek. Dyrekcji poczt i telegrafów dla Galicji z dnia 20. lutego 1900 l. 9382.

Sprawozdawca Hamorak uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję :

Wzywa się ek. Rząd, aby korespondencye urzędów gminnych i parafialnych, jakoteż szkół i Rad szkolnych miejscowych w sprawach publicznej służby w ich wzajemnych stosunkach do siebie, uwolnił od opłaty pocztowej, jakoteż od obowiązku opłacania należności za rekomendację takich korespondencyi do wszelkich władz rządowych i autonomicznych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

S p r a w o z d a n i e

komisji kolejowej o petycjach a) interesowanych osób prywatnych z powiatów tarnowskiego i dąbrowskiego do l. s. 2788, b) Rady gminnej miasta Dąbrowy, w przedmiocie budowy kolei żelaznej łączącej Tarnów ze Szczucinem l. s. 3012.

Sprawozdawca p. Binder uwolniony na wniosek sekretarza Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm uznaje kolej łączącą Tarnów ze Szczucinem jako potrzebną i użyteczną i poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę tę zbadał, z interesantami się porozumiał a wynik swoich rokowań przedstawił Wysokiemu Sejmowi.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji agrarnej o wniosku posła Potoczka w przedmiocie posiadłości rentowych, o wniosku posła Hupki co do tworenia zagród niepodzielnych — wreszcie o rezolucjach odnoszących się do zmiany przepisów spadkowych powszechnej ustawy cywilnej.

Przemawia p. Bernadzikowski i stawia formalny wniosek, by sprawę tę przesunąć i umieścić między punktem 37 a 38 porządku dziennego.

Marszałek oznajmia, iż zastosuje się w tej sprawie do uchwały Izby.

Przemawia p. Górka.

Po zamknięciu rozprawy nad formalnym wnioskiem p. Bernadzikowskiego przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oświadcza, że jakkolwiek w tej sprawie zastosuje się do uchwały Izby, to jednak zastrzega się, że prawo przesunięcia spraw stojących na porządku dziennym przysłuży Marszałkowi, następnie udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania nad formalnym wnioskiem p. Bernadzikowskiego.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Bernadzikowskiego.

Marszałek konstatuje, że za wnioskiem formalnym p. Bernadzikowskiego głosowało posłów 38 przeciw 49.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Wniosek p. Potoczka o włościach rentowych.

Wniosek p. Hupki o zagrodach niepodzielnych,

Przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem rozpatrzenia sprawy objętej tymi wnioskami, porozumienia się z ck. Rządem i wysłuchaniu opinii Banku krajowego tudzież krajowej komisji dla spraw rolniczych i przedłożenia odpowiednich wniosków na następnej sesji sejmowej.

II. Wzywa się ck. Rząd, aby przedłożył i przeprowadził w drodze konstytucyjną wskazanę następujące zmiany w przepisach spadkowych ustawy cywilnej odnośnie do posiadłości rolniczych:

1. Jeżeli w spadku znajduje się posiadłość rolnicza, natenczas zniesienie wspólności majątkowej odnośnie do tej posiadłości nie musi nastąpić na żądanie jednego ze współspadkobierców lecz może być odroczone aż do lat pięciu, względnie aż do pełnoletności najstarszego z współsukcesorów. Decyzja w tym względzie należy do sądu spadkowego, który orzekać będzie na żądanie jednego z współsukcesorów lub jego opieki.

2. Każdy ze współsukcesorów i również małżonek pozostały przy życiu, jeśli jest współwłaścicielem posiadłości spadkowej może objąć posiadłość spadkową na podstawie oszacowania. Jeśli kilku współsukcesorów chce skorzystać z tej możliwości, natenczas pierwszeństwo służy najpierw temu, którego wyznaczył spadkobierca, następnie małżonkowi jeśli jest współwłaścicielem przynajmniej w połowie. Sąd spadkowy w myśl oświadczenia się większości interesowanych decydować będzie o tem, kto ze zgłaszających się przy równych zresztą warunkach ma objąć posiadłość spadkową a ewentualnie, któremu ze spadkobierców i jaka posiadłość ma być przydzieloną, jeśli ich więcej znajduje się w spadku.

3. Jeśli pomiędzy współspadkobiercami nie nastąpiło porozumienie co do sposobu podziału posiadłości rolniczej znajdującej się w spadku, natenczas Sąd spadkowy uprawniony jest po wysłuchaniu znawców rolniczych i przy pomocy geometry podzielić

grunta wspólne pomiędzy współspadkobierców oraz wyznaczyć, komu mają przypaść budynki, których wartość przy oznaczeniu wysokości sched uwzględnić należy.

4. Jeśli spadkobierca postanowił, że jeden ze współspadkobierców ma mieć prawo objęcia posiadłości rolniczej należącej do spadku, natenczas, o ile nie rozporządził inaczej, wartość tej posiadłości ma być przyjęta na podstawie przychodu czystego, jaki posiadłość stosownie do swego dotychczasowego przeznaczenia może dawać trwale przy porządnym gospodarowaniu.

5. Jeżeli spadkobierca sprzedaje swoją schedę trzeciej osobie, natenczas inni współspadkobiercy mają prawo pierwokupu. Termin dla wykonania tego prawa wynosi trzy miesiące. Prawo to przechodzi na dziedziców.

Bliższe postanowienia co do tego, do jakich spadków mają być zastosowane powyższe przepisy pozostawione są ustawodawstwu krajowemu.

Przemawia p. Trzeciecki.

Przemawia p. Vayhinger i stawia formalny wniosek, by wniosek p. Potoczka o włościach rentowych przekazać Wydziałowi krajowemu a nad wnioskiem komisji II. od 1 do 5 punktu tegoż wniosku komisji II. przejść do porządku dziennego.

Przemawia p. Władysław Wiktor Czaykowski.

Przemawia p. Nowakowski.

Przemawia p. Średniawski.

Przemawia p. Władysław Wiktor Czaykowski.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Abrahamowicz.

P. Urbański stawia formalny wniosek na zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisani są pp. Okuniewski, Stojalowski, Bernadzikowski, Górka, Winniczuk, Potoczek, Paszkowski, Milan, Wachnianin, Krempa, Ostapczuk, Krańarczyk, Hupka.

Marszałek zapytuje, kto z zapisanych do

głosu mowców jest „za“, a kto „przeciw“ wnioskowi komisji.

Posłowie na zapytanie Marszałka oświadczają, iż „za“ wnioskami komisji są pp. Paszkowski i Hupka, przeciw wnioskowi komisji pp. Okuniewski, Stojałowski, Bernadzikowski, Górka, Milan, Wachnianin, Krempa, Ostapczuk, Kramarczyk, Winniczuk, Potoczek.

Marszałek wzywa posłów zapisanych „za“ i „przeciw“ wnioskowi komisji do wyboru mowców generalnych.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi, by wszyscy zapisani do głosu mowcy przemawiali.

Marszałek otwiera rozprawę nad formalnym wnioskiem p. Okuniewskiego.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi pod względem formalnym na wybór mowców generalnych.

Przemawia p. Nowakowski.

Przemawia p. Średniawski i stawia formalny wniosek na przesunięcie tego punktu porządku dziennego do punktu, który zawiera drugi wniosek p. Hupki.

Przemawia p. Wójcik i stawia formalny wniosek, by ten punkt porządku dziennego usunąć zupełnie z dzisiejszego posiedzenia.

Przemawia p. Górka.

Przemawia p. Abrahamowicz i stawia wniosek formalny, by zamknąć rozprawę nad formalnym traktowaniem powyższej sprawy.

Przemawia p. Okuniewski.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do przepisów regulaminu w kwestyi formalnego traktowania wniosków.

Przemawia zapisany do głosu p. Ostapczuk co do formalnego wniosku p. Okuniewskiego.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba uchwała formalny wniosek p. Okuniewskiego, by wszyscy zapisani w tej sprawie do głosu mowcy przemawiali.

Przemawia zapisany do głosu p. Okuniewski.

Przemawia zapisany do głosu p. Paszkowski.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 1/2 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 4 minut 30 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 5. maja 1900 roku.

Początek o godzinie 8 m. 55.

Marszałek otwiera napowrót przerwane posiedzenie, konstatując dostateczną liczbę posłów.

Członek Wydziału krajowego p. Onyszkievicz odpowiada na interpelację p. Wójcika i towarzyszy w sprawie uwolnienia Józefa Pawłowskiego od pełnienia obowiązków kierownika niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach.

Marszałek oświadcza, iż Izba przystępuje do dalszej rozprawy nad sprawozdaniem komisji agrarnej o wniosku p. Potoczka w przedmiocie posiadłości rentowych i o wniosku p. Hupki co do tworzenia zagród niepodzielnych wreszcie o rezolucjach odnoszących się do zmiany przepisów spadkowych powszechnej ustawy cywilnej.

Marszałek oświadcza, iż p. Hupka odstąpił swój głos p. Stadnickiemu.

Przemawia p. Stadnicki i stawia następujący wniosek formalny:

Sprawozdanie komisji agrarnej z dnia 1. maja 1900 odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu.

Izba popiera wniosek powyższy p. Stadnickiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Bernadzikowski i oświadcza, że zrzeka się głosu, wobec formalnego wniosku p. Stadnickiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Górka i oświadcza, że zrzeka się głosu.

Przemawia zapisany do głosu p. Milan i oświadcza, że zrzeka się głosu.

Przemawia zapisany do głosu p. Wachnianin i oświadcza, że zrzeka się głosu.

Przemawia zapisany do głosu p. Krempa i oświadcza, że zrzeka się głosu.

Przemawia zapisany do głosu p. Ostapczuk i oświadcza, że zrzeka się głosu.

Przemawia zapisany do głosu p. Kra-
marczyk i oświadcza, że zrzeka się głosu.

Przemawia zapisany do głosu p. Winni-
czuk i oświadcza, że zrzeka się głosu.

Przemawia zapisany do głosu p. Potoczek
i oświadcza, że zrzeka się głosu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p.
sprawozdawca.

P. Vayhinger przemawia pod względem
formalnym i oświadcza, iż zgadza się na wnio-
sek p. Stadnickiego, a cofa swój wniosek na
przekazanie wniosku p. Potoczka o włościach
rentowych Wydziałowi krajowemu, a przejścia
do porządku dziennego nad wnioskiem II.
komisyi.

Izba uchwała wniosek p. Stadnickiego

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) Komisji budżeto-
wej o nagłym wniosku p. Gołuchowskiego
w sprawie użytkowania gruntów gminy Zie-
lona, położonych na terytorium rószyjskiem.

Sprawozdawca p. Skalkowski odczytuje
sprawozdanie komisji, zakończone następują-
cym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek p. Gołuchowskiego i towa-
rzyszy przekazuje się Wydziałowi krajowemu
z poleceniem, aby celem przyniesienia pomocy
ludności włościńskiej gminy Zielona przepro-
wadził rokowania z ek. Rządem i sprawozda-
nie z wnioskami przedłożył Sejmowi na naj-
bliższej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy
wniosek komisji.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisji kolejowej o petycji dr. Tadeusza
Niemętowskiego jako koncesjonariusza kolei
lokalnej Tarnopol-Zbaraż w sprawie budowy
teższej kolei.

Sprawozdawca p. Vivien uwolniony na
wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czy-
tania sprawozdania, odczytuje następujące
wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Zamierzoną kolej lokalną normalno-
torową z Tarnopola do Zbaraża uznaje Sejm za

użyteczną i potrzebną ze względu na interesa
kraju.

2. Sejm odstępuje petycję koncesyona-
ryusza dr. Tadeusza Niemętowskiego l. s.
673 Wydziałowi krajowemu do możliwego
poparcia bądź to w odpowiednich rokowa-
niach z ek. Rządem i z stronami interesowa-
nemi, bądź też w obmyśleniu środków, które-
by w danych okolicznościach urzeczywistnie-
nie tego projektu zapewnić mogły, oraz po-
leca Wydziałowi krajowemu, by odnośne
sprawozdanie przedłożył Sejmowi na najbliż-
szej sesji.

3. Sprawę budowy normalno-torowej
kolei lokalnej z Tarnopola do Zbaraża zaleca
Sejm ek. Rządowi do możliwego poparcia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie
żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy
szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyż-
sze wnioski komisji, głosując nad każdym
z tych wniosków 1, 2, 3 oddzielnie, które
p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału
krajowego w sprawie udzielenia przez Bank
krajowy pożyczki kolejowej przedsiębiorstwu
kolei lokalnej Tarnopol-Zbaraż.

Sprawozdawca p. Vivien uwolniony na
wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czyta-
nia sprawozdania, odczytuje następujące
wnioski komisji, zaznaczywszy wprawdzie, że
wniosek I. komisji odpada, wobec zapadłej
uchwały w sprawie poprzednim punktem
objętej, oraz sprostowawszy omyłkę druku,
a mianowicie we wniosku III. komisji za-
miast słowa „Bank” ma być słowo „Wydział”
a zamiast słowa „przyczynił” ma być słowo
„poczynił”.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uznaje projektowaną kolej lo-
kalną z Tarnopola do Zbaraża ze stanowiska
interesów kraju za pożyteczną.

II. Sejm zatwierdza uchwałę Banku
krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

z dnia 4. kwietnia 1900 r. i upoważnia Bank w razie wydania koncesyi na budowę i eksploatacyę projektowanej kolei lokalnej Tarnopol-Zbaraż, do udzielenia koncesyonaryuszowi, względnie zawiązać się mającemu Towarzystwu akcyjnemu tej kolei lokalnej, pożyczki w 4% obligacyach kolejowych do wysokości 1,663.200 koron słowami jeden milion sześćset sześćdziesiąt trzy tysięcy dwieście koron, celem pokrycia akcyi pierwszeństwa w tej samej wysokości, którym przysługiwać ma 4½% dywidenda pierwszeństwa a to pod warunkami ustanowionymi statutem tego Banku krajowego dla udzielenia pożyczek kolejowych i następnie pod warunkami:

1. że reszta kapitału zakładowego imiennego ustanowić się ostatecznie mającego przez ck. Ministerstwo kolejowe a przez starającego się o koncesyę w sumie imiennej 1,052 800 koron preliminowanego, dostarczoną będzie przez emisję akcyi zakładowych, a wpłata pełna tych akcyi zakładowych będzie należycie zapewniona, względnie do rąk Banku krajowego uskutecznią i że do tych akcyi zakładowych nie będzie przywiązane prawo pobierania procentów interkalarnych przez czas budowy;

2. że ck. Rząd przyzna kolei tej ulgi przewidziane ustawą z 31. grudnia 1894 Dz. u. p. Nr. 2. z r. 1895 a w szczególności zobowiąże się objąć ruch na niej i zarazem przyzna przedsiębiorstwu kolejowemu pierwszeństwo pokrywania z dochodów kolei kosztów potrzebnych na oprocentowanie i umorzenie akcyi pierwszeństwa przed wydatkami prowadzenia ruchu zwrócić się mającemi ck. zarządowi kolei państwowych przez cały czas trwania koncesyi;

3. że kasa Banku krajowego ustanowioną zostanie kasą przedsiębiorstwa tejże kolei;

4. że przedsiębiorstwo kolejowe zapewni Bankowi krajowemu odpowiednią wedle uznania tego Banku ingerencyę na tok spraw finansowych i nadzór nad budową kolei;

5. że statutem utworzyć się mającego Towarzystwa akcyjnego przewidziany będzie następujący rozdział dochodów. przedewszyst

kiem pokrywane będą roczne raty potrzebne na oprocentowanie akcyi pierwszeństwa w wysokości po 4½ od sta i ich umorzenie, oraz koszta administracyi Towarzystwa, dalej koszta ruchu, pozostające zaś dochody mają być użyte na umorzenie i dywidendę akcyi zakładowych do wysokości 4 od sta.

III. Sejm wzywa Wydział krajowy, by poczynił odpowiednie kroki, by siedzibą utworzyć się mającego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Tarnopol-Zbaraż był Lwów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej, i uchwała bez rozprawy wnioszek II. i III. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje, a nad którymi Izba oddzielnie głosuje. Sprawozdawca zaznacza, iż wniosek I. wobec uchwalenia analogicznego wniosku I. w poprzednim sprawozdaniu usuwa się z pod uchwały Izby.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisji petycyjnej Stowarzyszeń wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. dyecezyi lwowskiej, przemyskiej i stanisławowskiej o uregulowanie płac dyaków w drodze noweli do ustawy o konkurencyi kościelnej.

Sprawozdawca p. Hamorak uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye stowarzyszenia wzajemnej pomocy dyaków dyecezyi lwowskiej, przemyskiej i stanisławowskiej odstępują się Wydziałowi krajowemu celem przedłożenia noweli do ustawy konkurencyjnej z roku 1896 zmieniającej §. 12 wspomnianej ustawy w kierunku niniejszem sprawozdaniem wskazanym.

Przemawia p. Stojalowski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca rzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż jeżeli nikt się temu nie sprzeciwi umiesci na porządku dzien-

nym obecnie sprawozdanie komisji bankowej w przedmiocie zmiany statutu Banku krajowego celem otwarcia długotrwałego kredytu dla spółek wodnych.

Izba zgadza się bez rozprawy na propozycję co do zmiany porządku dziennego.

Następuje więc :

S p r a w o z d a n i e

komisji bankowej w przedmiocie zmiany statutu Banku krajowego celem otwarcia długotrwałego kredytu dla spółek wodnych.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą zmianę statutu Banku krajowego:

1. Sejm uchyla §. 5. B. ustęp 1 statutu Banku krajowego w osnowie obecnie obowiązującej i uchwała ten ustęp jak następuje;

§. 3. B. Oddział komunalny obejmuje udzielanie pożyczek spłacalnych ratami:

1. gminom i powiatom ;

2. towarzystwom zaliczkowym, utworzonym na podstawie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873 Nr 70. Dz. p. p., i kasom oszczędności powiatowym lub gminnym, wszystkim tym instytucjom za poręką gmin i powiatów, przyjętą zgodnie z ustawą ;

3. spółkom wodnym na cele w ich zakresie statutowy wchodzące (§. 36.)

Pożyczki te udzielane będą w obligacjach komunalnych, wydawanych do wysokości udzielanych pożyczek. Wszystkie obligacje komunalne wszystkich emisji, będące równocześnie w obiegu nie mogą łącznie przekraczać sumy 15,000 000 (piętnaście milionów) zł. w. a., czyli 30,000 000 (trzydzieści milionów) koron imiennej wartości.

II. Sejm uchyla §. 36. statutu Banku krajowego w osnowie obecnie obowiązującej i uchwała ten §. 36, jak następuje:

§. 36. Bank udzielać będzie pożyczki w obligacjach komunalnych:

1. Gminom i powiatom :

a) na spłatę lub ułatwienie spłaty wysoko

oprocentowanych długów powiatów, gmin i członków gminy;

b) na instytucje i przedsiębiorstwa produkcyjne, oraz na zakładanie lub zasilanie powiatowych lub gminnych zakładów pożyczkowych ;

c) na cele użyteczności publicznej, nie wchodzące w zakres bieżącej gospodarki gminnej.

2. Towarzystwom zaliczkowym, utworzonym na podstawie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873, Nr. 70 Dz. p. p. i kasom oszczędności powiat. i gminnym, wszystkim tym instytucjom za poręką gmin lub powiatów, przyjętą zgodnie z ustawą, celem dostarczenia obrotowego funduszu, szczególnie dla udzielania pożyczek na realności włościańskie, pod warunkami odpowiadającymi potrzebom kredytu włościańskiego, jednak przy przestrzeganiu istniejących dla tych instytucji statutów i odnośnych prawnych postanowień.

3. Spółkom wodnym, utworzonym na podstawie ustawy państwowej z 30. maja 1869. Nr. 93 Dz. p. p. i ustawy krajowej z 14. marca 1875, Nr. 34. Dz. ust. i rozp. kraj. na cele wskazane statutem spółki. — Pożyczka nie może przekraczać wysokości kosztów robót, na których pokrycie zaciągnięta zostaje. Jeżeli pożyczkę zaciąga spółka wodna, subwencyowana przez kraj lub państwo, pożyczka nie może przekraczać wysokości kosztów, nie pokrytych subwencyą.

Przyznanie pożyczki w obligacjach komunalnych nastąpić może tylko za uchwałą Rady nadzorczej Banku krajowego, powziętą na wniosek Dyrekcyi, a zatwierdzoną przez Wydział krajowy.

Udzielanie pożyczek komunalnych gminom wiejskim, tudzież gminom miasteczek i miast nie posiadających osobnych statutów zależne jest od uchwały Rady powiatowej, uznającej istotną pożyteczność i potrzebę zaciągnięcia pożyczki na jeden z celów powyżej wymienionych.

O każdej pożyczce komunalnej, kwotę 100.000 (stu tysięcy) złr. w. a., czyli 200.000 (dwakroć sto tysięcy) koron przynoszącej, tudzież o każdej pożyczce komunalnej, udzielonej

gminie lub powiatowi, przedtem już jakąś zaliczką lub pożyczką obciążonym, Wydział krajowy składać będzie Sejmowi szczegółowe sprawozdanie na najbliższej sesji sejmowej,

III. Sejm uchyla §. 43. statutu Banku krajowego w osnowie obecnie obowiązującej i uchwała ten §. 43, jak następuje:

§. 43 Bank kraj. wydawać może obligacye komunalne na podstawie i do wysokości pożyczek komunalnych, udzielonych powiatom lub gminom, dalej towarzystwom zaliczkowym, utworzonym na podstawie ustawy z 9. kwietnia 1873 Nr. 70. Dz. p. p., powiatowym lub gminnym kasom oszczędności, wszystkim tym instytucyom za poręką gmin lub powiatów przyjętą zgodnie z ustawą, wreszcie spółkom wodnym, utworzonym na podstawie ustawy państwowej z 30. maja 1869 Nr. 93. Dz. p. p. i ustawy krajowej z 14. marca 1875 Nr. 34 Dz. ust. i rozp. kraj., a to do wysokości tych pożyczek (§. 36.)

IV. Sejm uchyla §. 109. ustęp B. 2. w osnowie obecnie obowiązującej i uchwała ten §. 109. B. 2., jak następuje:

§. 109. B. w dziale komunalnym:

2. Przyznawanie na wniosek Dyrekeyi, pożyczek komunalnych (§. 36) i potwierdzenie na obligacyach komunalnych, że zostały wydane na podstawie pożyczki, udzielonej gminie, powiatowi, względnie towarzystwu zaliczkowemu, kasie oszczędności powiatowej lub gminnej za poręką gminy lub powiatu, przyjętą zgodnie z ustawą, lub wreszcie spółce wodnej. (§. 47. lit. g.)

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższe wnioski komisji, głosując nad każdym z tych wniosków I., II., III., IV., odzielnie, które p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania uchwały powyższej, w przedmiocie zmian statutu Banku krajowego bez czytania, uchwała Izba je w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e
komisji petycyjnej z petycji wniesionej przez

gminy Poczajowice, Michałowice, Rychlice, Lipowiec, Wróblowice, Litynia, Hrudy i innych dziewięciu gmin o zanieczyszczenie wód rzeki Tyśmienicy odpadkami destylarnianami.

Sprawozdawca p. Średniawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby zbadał:

1. czy rafinerje oleju skalnego w ogóle a wszędnoci rafinerje położone nad rzeką Tyśmienicą lub jej dopływami zanieczyszczają odpadkami fabrycznymi wodę tej rzeki tak w stanie normalnym jako też w razie ulewy,

2. czy stąd ponoszą szkodę rolnicy których grunta położone są nad tą rzeką,

3. czy odnośne władze zarządziły co należy w celu zapobieżenia zanieczyszczeniu wód rzecznych, tak ze względów sanitarnych jak i gospodarczych? Jeżeli tak, to czy te zarządzenia są zupełnie wystarczające i czy nie potrzeba nowych dalszych przepisów w celu uchronienia rolnictwa i rybołówstwa od szkód tego rodzaju.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby po zbadaniu zdał sprawę Sejmowi na najbliższej sesji sejmowej a jeżeli tego potrzeba odpowiednio przedstawił wnioski.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji, głosując oddzielnie nad punktem I. i II. tegoż wniosku.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisji drugowej o petycji gmin i obszarów dworskich w Rusiłowice, Kutkorzu, Bezbrudach i Żuratyńie w powiecie zloczowskim o udzielenie subwencyi na wybudowanie drogi z Rusiłowa przez Kutkorz i Bezbrudy do Żuratyńa.

Sprawozdawca p. dr. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gmin i obszarów dworskich

w Rusiówie, Kutkorzu, Bezbrudach i Żuratyńie w powiecie złoczowskim o udzielenie subwencji na wybudowanie drogi z Rusiowa przez Kutkorz i Bezbrudy do Żuratyńa odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia w myśl okólnika Wydziału krajowego z 22. grudnia 1882 l. 57.432.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisji szkolnej w sprawie założenia ruskiego gimnazjum w Stanisławowie.

Sprawozdawca p. Abraham uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby powyższe petycje zbadał i przedłożył na najbliższej sesji odpowiednie wnioski.

Marszałek udziela głosu p. Rayskiemu.
P. Rayski nieobecny.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisji przemysłowej z petycji krajowego związku przemysłowego we Lwowie o udzielenie z funduszu przemysłowego pożyczki w wysokości 80.000 koron i przyznanie wyższej subwencji na prowadzenie „Krajowej agencji handlowej“.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję kraj. Związku przemysłowego o udzielenie pożyczki z funduszu przemysłowego w wysokości 80 000 koron i podwyższenie dotacji na prowadzenie krajowej agencji handlowej przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie kraj. komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i możliwego u względnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisji górniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych Sejm przyjmuje do wiadomości.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby nie przestając opiekować się rozwojem krajowego przemysłu naftowego, urządził przy krajowym biurze kolejowym oddział dla taryf opłacanych przez produkta naftowe na kolejach, tak w obrębie Monarchii, jak i w tych krajach, dokąd te produkta bywają wysyłane.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższe wnioski komisji, głosując nad każdym z tych wniosków 1. i 2. oddzielnie.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisji podatkowej o wniosku posła Górki w przedmiocie wyboru i składu komisji szacunkowych dla podatków osobistych.

Sprawozdawca p. Loewenstein uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie rezolucya I-a ma być II a, a II a rezolucya I a.

Wobec tego wnosi komisya podatkowa:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby mianując w myśl § 179. ustawy z 25 października 1896 l. 220 Dz. u. p. członków komisji szacunkowych dla podatków osobistych, mianował tylko ludzi niewątpliwie niezawisłych o ile możności, jak najmniej czynnych urzędników skarbowych.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby stanowczo zabronił organom skarbowym agitowania i w ogóle mieszania się do wyboru rzeczonych komisji i aby takowe w myśl § 183. tej

ustawy, przeprowadzał nie c. k. urzędnik skarbowy, ale c. k. urzędnik polityczny właściwego starostwa przy pomocy komisji wyborczej z 4 członków kontrybuentów złożonej.

Przemawia p. Górka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem 1. i 2. oddzielnie.

Następuje :

S p r a w o z d a n i e

Komisji bankowej o petycji Wydziału związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych w przedmiocie udzielenia stałego zasiłku na opłacanie drugiego lustratora stowarzyszeń związkowych.

Sprawozdawca p. Sękowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Bankiem krajowym o ile możności uczynił zadość tej petycji w roku bieżącym, a wstawił celem zaspokojenia tej potrzeby na lata następne od r. 1901 kwotę 4000 koron do budżetu krajowego.

Przemawia p. Stadnicki i wnosi następującą poprawkę, zawierającą dwie rezolucje w miejsce wniosku komisji :

Rezolucya 1 sza:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył sprawozdanie w tym przedmiocie i jeżeli to uzna właściwym stosowną kwotę wstawił do preliminarza budżetu krajowego.

Rezolucya II-ga:

Wzywa się c. k. Rząd, aby doprowadził do załatwienia projekt ustawy o obowiązkowej lustracji stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych nie należących do żadnej kontrolnej organizacyi związkowej.

Izba popiera poprawkę p. Stadnickiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się na poprawkę p. Stadnickiego, w miejsce wniosku komisji postawioną.

Marszałek oznajmia, iż w obec zgodzenia się p. sprawozdawcy na poprawkę p. Stadnickiego, ta tylko poprawka będzie przedmiotem głosowania.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Izba bez rozprawy uchwała rezolucję I-ą p. Stadnickiego, którą p. sprawozdawca odczytuje.

Sprawozdawca odczytuje II-ą rezolucję p. Stadnickiego.

Przemawia p. Romanowicz.

P. Stadnicki cofa II-ą rezolucję, jako drugą część swej poprawki.

Następuje :

S p r a w o z d a n i e

Komisji kolejowej o petycji p. Hugona Rzeppy w sprawie poparcia kolei lokalnej normalno-torowej z Borysławia do Schodnicy.

P. Zaleski w zastępstwie sprawozdawcy p. Andrzeja Potockiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Petycję p. Rzeppy w sprawie poparcia kolei lokalnej normalno-torowej z Borysławia do Schodnicy l. 606 odstępują się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy we właściwym czasie.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek komisji.

Następuje :

S p r a w o z d a n i e

Komisji kolejowej o petycji gminy miasta Brzeżany proszącej o wybudowanie odnogi kolei żelaznej lokalnej z Brzeżan do Potutor, a zanim to nastąpi, o utworzenie przystanku we wsi Pototury przy szlaku kolejowym Haliż-Ostrów z nazwą : Brzeżany Pototury.

Sprawozdawca p. Korytowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Rezolucya I. Budowę odnogi Potutory-Brzeżany uznaje się jako uzupełnienie przylegającej sieci kolei państwowych za zupełnie uzasadnioną i nieodzowną. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wdrożył odpowiednie kroki celem skłonienia c. k. Rządu do wybudowania wymienionej odnogi kolei państwowej Ostrów-Halicz, prowadzącej z Potutor do Brzeżan w najkrótszym czasie a o wyniku zdał sprawę na najbliższej sesji sejmowej.

Rezolucya II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wdrożył odpowiednie kroki celem skłonienia c. k. Rządu do urządzenia przystanku osobowego na szlaku kolei państwowych Halicz Ostrów przy gościńcu prowadzącym przez wieś Potutory pod nazwą „Brzeżany-Potutory“ w możliwie najkrótszym czasie lub gdyby w tem miejscu ze względów technicznych urządzenie przystanku było nie możliwem, by w każdym razie w inny sposób o ile możliwości zbliżył do Brzeżan szlak kolejowy przez urządzenie przystanku, w odpowiednim miejscu. O wyniku zda Wydział krajowy sprawę na najbliższej sesji sejmowej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej, i uchwała bez rozprawy powyższe wnioski komisji, głosując nad każdą z tych rezolucyi, I szą i II gą oddzielnie.

Następuje :

S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej o petycji gmin okręgu sądowego Leżajskiego o wezwanie c. k. Rządu, aby utworzył Starostwo w Leżajsku.

Sprawozdawca p. Rudrof uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycę l. 1514/1261 gminy Leżajska i 23 gmin okręgu sądowego Leżajskiego o utworzenie Starostwa w Leżajsku odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

S p r a w o z d a n i e

Komisji sanitarnej o petycji Komitetu szpitala powszechnego w Samborze w sprawie umieszczenia tegoż szpitala w budynku odpowiednim.

Sprawozdawca p. Jakliński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby na cele odpowiedniego umieszczenia szpitala powszechnego w Samborze zaciągnął pożyczkę nie przekraczającą jednak sumy 60.000 koron.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej o wnioskach p. Zolla: I. W przedmiocie wezwania c. k. Rządu, aby należytości za telegramy, wysyłane do krajów Rosyi lub do pewnego bliżej granicy naszego kraju położonego obrębu tego państwa, została zniżoną i zrównaną z telegramami, do Niemiec wysyłanymi.

II. W przedmiocie zniesienia używanej obecnie kaucyi przy nadawaniu telegramów do takich miejscowości, w których telegram ma być doręczony przez posłańca i zaprowadzenie w miejsce tej kaucyi stałej opłaty na posłańca.

Sprawozdawca p. Cieński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

a) Wzywa się c. k. Rząd o poczynienie stosownych kroków, aby należytość za telegramy wysyłane do krajów, podległych Rosyi, lub przynajmniej do pewnego bliżej granicy naszego kraju, położonego obrębu tego państwa została zniżoną i zrównaną z telegramami do Niemiec wysyłanymi.

b) Wzywa się c. k. Rząd, o zniesienie używanej obecnie kaucyi przy nadawaniu telegramów do takich miejscowości, w których

telegram ma być doręczony przez posłańca, a zaprowadzenie w miejsce tej kaucyi stałej opłaty na posłańca.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wniosek powyższy komisji, głosując nad każdym ustępem a) i b) oddzielnie.

J. E. c. k. Namiestnik Leon hr. Piniński zabiera głos i oznajmia, że na podstawie Najwyższego postanowienia zamyka obecną sesję sejmową.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacji i protokołów ósmnastego i dziewiętnastego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujące interpelacje:

Interpelacya

do c. k. Rządu krajowego.

Prawie nie we wszystkich szkołach średnich naszego kraju jest pewna liczba nauczycieli, a do nich bardzo często przyłącza się dyrektor zakładu, który uczniów swoich pochodzenia chłopskiego systematycznie szykanuje i w różny sposób utrudnia im kształcenie się w naukach. I tak np.:

I. W pewnych gimnazyach wschodniej części naszego kraju zmuszają od pewnego czasu pewni nauczyciele pochodzenia ruskiego gwałtem polskich synów chłopskich, ażeby uczęszczali na naukę języka ruskiego, który jak wiadomo jest dla samych Rusinów przedmiotem obowiązkowym, nadto żądają od nich, aby w czasie nauki szkolnej z polskim językiem wykładowym np. łaciny, greki a nawet języka polskiego rozmawiali z nimi po rusku, czyli innemi słowy zmuszają ich wszelkimi możliwymi sposobami, aby je zruszczyli. Tego nie robią synom pańskim, ale wyłącznie tylko synom chłopskiego pochodzenia i dziwna rzecz, że dyrektorowie tych zakładów bynajmniej nie biorą ich w tym wypadku w obronę i swoją opiekę -- ale patrzą na to obojętnym okiem, a nawet owym nauczycielom w ich niecnej robocie do pewnego stopnia pomagają.

Jeżeli polscy synowie chłopscy stawiają swym nauczycielom rusyfikatorom jakikolwiek opór w tych kierunkach, narażają się z ich strony na formalne prześladowanie do tego stopnia, że biedacy nieraz muszą się przenieść aż do innych zakładów, choćby nawet dalej od ich rodziców się znajdujących, byle tylko mieli spokój przed prześladowaniem. Wiadome są nam wypadki, że polscy synowie nieraz nawet bardzo utalentowani i nadzwyczaj pilni, wskutek szykan owych nauczycieli, nie mogli się długi czas wybić na celujących uczniów a niektórzy nawet niesłusznie klasy powtarzali. Również znane są nam wypadki, gdzie ci nauczyciele nie mogąc polskich synów chłopskich zmusić, aby się zruszczyli, systematycznie wykazywali ich na konferencyach w swoim przedmiocie, a gdy ich rodzice przychodzili się dowiadywać o ich postępie w nauce, prośbą, namową i groźbą zmuszali ich do zabrania sobie jako niezdolnych do nauki napowrót do domu. I bywało mnóstwo wypadków, gdzie rodzice ulegli tej presji i synów swoich ze szkół wycofali, z czego naturalnie owi nauczyciele nie posiadali się z radości. Przykra rzecz, że są w tych zakładach i nauczyciele polscy, którzy nie mogą patrzeć na „apatyczne twarze“ polskich synów chłopskich, chętnie się z Rusinami łączą i chłopów ze szkół bez miłosierdzia pędzą.

Tak się przedstawiają szykany chłopskich synów we wschodniej części naszego kraju gdzie do nawiści kastowej przyłącza się nienawiść narodowa i religijna. Synowie chłopscy doznają od niektórych nauczycieli swoich prześladowania dla tego, że jako synowie chłopscy ośmielają się jawnie przyznawać do swojej polskości i do religji rzymskokatolickiej, a nadto mają apatyczne twarze chłopskie.

II. W zachodniej części naszego kraju odpadają wprawdzie szykany uczniów pochodzenia chłopskiego, z motywów ruskiego Hakatyzmu ale za to szykany z nienawiści kastowej występują w tem jaskrawszych barwach. W pewnym zakładzie było dwóch nauczycieli i każdy z nich miał po kilku synów chłop-

skich w swoich klasach; niebyło dnia, żeby ci panowie nie dali uczuć swojej niechęci do rodzaju chłopskiego. Nie było dnia, ażeby ich nie zapisali do dziennika za ich rzekome zuchwałe zachowywanie się — a wreszcie tyle robili, że ta hołota chłopska (jak zwykli ci panowie o synach chłopskich mówić) częściowo się wyniosła ze zakładu częściowo straciła uwolnienie od opłaty szkolnej a częściowo jest już blizką jednego i drugiego.

Jest jeden dyrektor pewnej szkoły średniej — którego pasya jest „walić mudziów chłopskich“ po twarzy. W powiatach Krakowskim, Chrzanowskim, a głównie w Podgórskim i Wielickim utarło się zdanie między chłopami, że do Krakowa nie warto posyłać do szkół, bo tam profesorowie chłopskich synów ogromnie palą i za byle głupstwo pędzą ze szkół.

Znane są powszechnie naszym chłopom szykanowanie ich synów przez niektórych nauczycieli średnich przy wszelkiego rodzaju egzaminach, a zwłaszcza wstępnych i maturalnych. — Słyszeliśmy o jednym takim nauczycielu co powiedział publicznie „że póki żyje to żadnego chama nie puści przy maturze“. Znamy kilku nauczycieli, co bijąc chłopskich synów po karku wyzywają ich słowy: „ty bestya chamie“ itd. itd. na wołowej skórze nie spisałby wszystkich szykan, jakich się niektórzy naucezyciele szkół średnich, a częściowo także i dyrektorzy względem swoich wychowanków pochodzenia chłopskiego od pewnego czasu dopuszczają, a na których się nasi chłopci i ich synowie w całym kraju użalają. To też przytoczywszy tylko niektóre fakta dla przykładu zapytujemy ek. Radę szkolną krajową:

1. Czy znane są choć w części wszystkie szykaniny jakich się niektórzy nauczycieli i dyrektorzy szkół średnich w naszym kraju względem swoich uczniów pochodzenia chłopskiego od pewnego czasu dopuszczają.

2. W jaki sposób myśli ek. Rada szkolna krajowa wszystkim tym szykanom na przyszość zapobiedz?

W razie gdyby ek. Rada szkolna krajowa w to nie chciała wglądać i uczniów chłop-

skiego pochodzenia w szkołach średnich nie wzięła pod tym względem w należytą opiekę, będziemy musieli się sami zająć i nauczycieli wraz z dyrektorami szkół średnich, którzy się nadal od szykanowania swoich uczniów pochodzenia chłopskiego nie powstrzymają po nazwisku wymieniać i tym sposobem przed opinią publiczną karcić.

We Lwowie dnia 1. maja 1900.

Interpelant
Potoczek.

Data, Szwed, Warzecha, Milan, Bednarski, Średniawski, Bernadzikowski, Styła, Bojko, Żardecki, Klemensiewicz, Kramarczyk, Wójcik, Stojałowski.

Interpelacya

posta Krempey i towarzyszy do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego o jarmarki w Padwi powiatu Mieleckiego.

Już to nie jednokrotnie podnoszono w Sejmie i parlamencie, a nawet na zgromadzeniach ludowych zarzuty całkiem uzasadnione przeciw organom Rządowym, na nie załatwienie prośb, rekursów, urgensów etc.

Strony interesowane czekają po kilka lat nieraz na załatwienie, tracą czas i pieniądze i doczekać się na rezultat nie mogą. Oto fakt: Gmina Padew mając do tego, aby otrzymać konsens na odbywanie jarmarków wszelkie warunki, na posiedzeniu Rady gminnej, jeszcze w r. 1897 uchwaliła starać się o to. W tym też celu spisano prośbę, przedłożono deklarację dwudziestu dziewięciu gmin okolicznych tak powiatu mieleckiego jak i tarnobrzskiego w dniu 17. lipca 1897 ek. Namiestnictwu, w tej nadziei, że żądania słuszne tej okolicy będą wkrótce pomyślnie załatwione. Inaczej się stało. Nie wiadomo bowiem jakie kroki w Namiestnictwie przedsięwzięto, pewnem jednak jest, że dotychczas gm. Padew przyznania jarmarków, ani odpowiedzi, ani załatwienia doczekać się nie może. W r. 1899 we wrześniu wniesiono ostatni urgens na któren żadnej tak jak i inne dawniej zalegające w Namiestnictwie nie otrzymano najmniejszej wiadomości. — Zważywszy, że takie i podobne fakta dokony-

wane przez Władzę, są pod każdym względem nie na miejscu, tem bardziej, że podkopują zaufanie ludu do Władzy.

Zapytujemy podpisani Jaśnie Wielmożnego pana komisarza rządowego, czy i kiedy sprawa nadmieniona załatwioną zostanie, a gmina doczeka się otrzymania konsensu do otwarcia targów w Padwi.

Lwów, dnia 4. maja 1900.

Interpelant Krempa.

Warzecha, Kramarczyk, Stojalowski, Styła, Winniczuk, Data, Bernadzikowski, Wójcik, Hamorok, Milan, Niebyłowiec, Ostapczuk, Szwed, Nowakowski.

Interpelacya

do Jaśnie Wiel. Pana Komisarza Rządowego.

Wiadomem jest, że dobrze zorganizowane i prowadzone powiatowe kasy chorych, nie tylko czynią zadość potrzebie humanitarnej jaką spełniają, wobec swoich członków, ale wypełniając dotkliwą lukę w urządzeniach społecznych, nadają tej organizacji stanowisko bardzo ważne. Aby jednak kasy chorych mogły spełniać należycie swoje zadanie, nieodzownem jest udzielanie im poparcia ze strony Władz rządowych. — Nie zawsze się atoli tak dzieje, czego dowodem zachowanie się ek. Starostwa w Nowym Targu.

Dnia 22. kwietnia br. przeprowadzono w Nowym Sączu wyboru Zarządu powiatowej kasy dla chorych poczem bezwzględnie nowy Zarząd objął urządowanie i uchwalił szereg środków w celu usunięcia wadliwości, które spowodowały w kasie chorych deficyt w kwocie około 1400 koron i uniemożliwiają nowemu Zarządowi spełnienia obowiązków względnie członków kasy. Pomimo, że ek. Starostwu znane są te stosunki w nowotarskiej kasie chorych nie wiedzieć z jakich powodów, nie tylko wyborów nowego Zarządu nie zatwierdza, ale czyni temuż utrudnienie przez wy-

danie zakazu urzędowi pocztowemu w Nowym Targu doręczania nowemu Zarządowi przesyłek pieniężnych od stron, przeznaczając inne osobistości z poza Zarządu do odbierania pieniędzy.

Ponieważ postępowanie ek. Starostwa w Nowym Targu nie może się przyczynić do asanacyi stosunków rzeczoney kasy, przeto zapytują podpisani Jaśnie Wnego Pana komisarza rządowego: Czy ek. Namiestnictwo nie zechce wydać stosownego pouczenia p. staroście w Nowym Targu i aby nie czynił trudności nowemu Zarządowi kasy przy zamierzonej akcyi asanacyjnej.

Lwów, dnia 4. maja 1900.

Intepelujący Franciszek Krempa.

Milan, Bojko, Okuniewski, Bernadzikowski, Wójcik, Styła, Średniawski, Kramarczyk, Data, Ostapczuk, Winniczuk, Niebyłowiec, Hamorak, Warzecha.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół ósmnastego i dziewiętnastego posiedzenia.

Izba w głosowaniu przyjmuje protokół ósmastego a oddzielnie dziewiętnastego posiedzenia.

Przemawia Marszałek i wnosi okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który Izba trzykrotnie powtarza, godząc się zarazem na propozycyę Marszałka. by w imieniu Izby złożył hołd Najjaśniejszemu Panu z okazji 70-letniej rocznicy Jego urodzin.

Przemawia p. Sanguszko.

Przemawia Marszałek.

Przemawia p. Barwiński.

Przemawia Marszałek i zamyka posiedzenie, a zarazem 5 sesyę VII. peryodu Sejmowego.

Koniec posiedzenia godzina 9 minut 50 wieczór.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki.

